

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Sayın Ziya Selçuk tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Filiz Kerestecioğlu

Ankara Milletvekili

Milli Eğitim ders kitaplarının içeriği, eğitimciler, akademisyenler, sivil toplum kuruluşları, sendikalar, azınlık gruplar, feministler gibi pek çok farklı görüşten kişi ve kesim tarafından eleştirilmiş, kitaplardaki ayrımcı ifadeler kamuoyunda tartışmalara neden olmuştur. Son olarak, gençler için olumsuz örnek oluşturabilecek ifadelerin bulunduğu Yahya Kemal'in "Ezansız Semtler" yazısının Milli Eğitim ders kitabında yer alması tepki çekmiş, metne dayanılarak hazırlanan bir deneme sınavı sorusu, yurttaşlar tarafından tepkiyle sosyal medyada paylaşılmıştır. "Ezansız Semtler" metninden alıntıyla hazırlanan ve Bakanlığınız tarafından Beşiktaş'ta bulunan Anadolu liseleri (Beşiktaş Anadolu Lisesi, Atatürk Anadolu Lisesi, Bingül Erdem Anadolu Lisesi, Sakıp Sabancı Anadolu Lisesi, Korkmaz Yiğit Anadolu Lisesi) arasında "Beşiktaş Yarışıyor" adıyla yapılan deneme sınavında sorulduğu iddia edilen soru aşağıdaki gibidir:

"Kendi kendime diyorum ki: Şişli, Kadıköy, Moda gibi semtlerde doğan, büyüyen, oynayan Türk çocukları milliyetlerinden tam bir derecede nasip alabiliyorlar mı? O semtlerdeki minareler görülmez, ezanlar işitilmez, Ramazan ve kandil günleri hissedilmez. Çocuklar Müslümanlığın çocukluk rüyasını nasıl görürler? İşte bu rüya, çocukluk dediğimiz bu Müslüman rüyasıdır ki bizi henüz bir millet halinde tutuyor. Fazla medenileşen üst tabakanın çocukları ezansız yeni semtlerde alafranga terbiye ile yetişen ... ve Türklüklerini hissedemiyorlar. soru: bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- a- doğarken kulaklarına ezan okunmuyor.
- b- çocukların sütü çok temiz, karakterleri kuvvetli oluyor
- c- türk çocukluğunun en güzel rüyasını göremiyorlar.
- d- sadece rüyalarında inançlarını yaşıyorlar.
- e- başka semtlerdeki akranlarını küçümsüyorlar"

7426

Farklı görüşlerden yazar ve şairlerin eserlerine müfredatta yer verilmesi, öğrencilerin farklı fikirlerle tanışarak eleştirel düşünebilme yeteneği kazanması açısından şüphesiz gereklidir. Örneğin, Yahya Kemal'in yazılarının bulunduğu bir eğitim kitabı, Nâzım Hikmet'in Yahya Kemal'i yermek için kaleme aldığı "Ayağa Kalkın Efendiler" şiiri olmadan şüphesiz eksik kalacaktır.

Fakat, esas önemli olan, bu eserlerin nasıl ele alındığı ve öğrencilere nasıl aktarıldığıdır. Müfredatta yer verilen eserlerin bir toplumsal grubu diğerine üstün göstermesi veya bu gruplar arasında ayrımcılığı beslemesi, genç yaştaki bireylerin olumsuz yönde etkilenmesine, ve hatta kimi grup veya kişilere karşı negatif tutum ve önyargılar geliştirmelerine neden olabilmektedir. Kuşkusuz, genç kuşakların önyargılarla değil; eleştirel ve özgür düşünceyle gelişmeleri, toplumsal gruplar ve bireyler arasında eşitliğin değerini öğrenebilmeleri, eğitimde sorumluluk sahibi herkesin ortak hedefi olmalıdır. Bu nedenle, eğitim müfredatının Anayasa ve uluslararası sözleşmeler tarafından güvenceye alınan din ve vicdan hürriyeti, eğitim hakkı ve ayrımcılık yasağı ilkeleri uyarınca hazırlanması büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. "Ezansız Semtler" yazısı kaçınıcı sınıf müfredatında yer almaktadır? Bu yazıdan yola çıkarak hazırlanan deneme sınavı Bakanlığınız tarafından mı hazırlanmıştır?
2. Ayrımcı ifadelerin bulunduğu bu metin eğitim müfredatında nasıl ele alınmaktadır? Bu metin ile öğrencilere aktarılmak istenen nedir? Konu, öğrencilere birlikte, eleştirel bir bakış açısıyla tartışılmakta mıdır?
3. Bu metin öğrencilerde sizce nasıl fikirlerin doğmasına neden olmaktadır? Öğrenciler üzerinde nasıl bir etki bırakmaktadır?
4. Bu tip ayrımcı fikirlerin bulunduğu metinler öğrencilere okutulurken olumsuz yönde etkilenmeleri için yaşları ve pedagojik gelişimleri dikkate alınmakta mıdır?
5. Mevcut Milli Eğitim ders kitapları ve ders müfredatı hazırlanırken tüm toplumsal kesimlere, etnik gruplara, inanç ve kimliklere, toplumsal cinsiyet, kimlik ve yönelimlere karşı yaklaşımı, eşitlik ilkesi yönünden incelenmekte midir?
6. Milli Eğitim ders kitaplarının eğitimciler, eğitim alanında çalışma yürüten uzmanlar ve konunun taraflarıyla müzakere edilerek cinsiyetçi ve ayrımcı ifadelerden arındırılması ve özgür düşünce ve bilimi teşvik eden bir içeriğe kavuşması için "eğitim reformu" yapılması gereği ortadadır. Bu konuda Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?